

Dobre praktyki dotyczące rankingów firm prawniczych i uzyskiwania informacji o prowadzonych sprawach

A. Rankingi

1. Ilość prawników

- a) Ranking tworzony w oparciu o liczbę „prawników” powinien uwzględniać ogólną liczbę osób świadczących usługi prawnicze, przy czym pojęcie to obejmuje wszystkich magistrów prawa i doradców podatkowych, nawet jeżeli nie są oni prawnikami.

Ustawodawstwo polskie zezwala na świadczenie usług prawniczych (acz w różnym zakresie) przez wszystkich magistrów prawa oraz doradców podatkowych nie mających wykształcenia prawniczego. Dlatego też firmy prawnicze zatrudniają zarówno prawników będących członkami korporacji zawodowych, prawników będących w trakcie szkolenia aplikacyjnego oraz magistrów prawa nie należących do żadnej z tych grup. Firmy prawnicze zatrudniają też doradców podatkowych, czasami nie będących prawnikami. Nie ma zatem żadnego racjonalnego uzasadnienia dla organizowania rankingu, w którym poszczególne z tych grup traktowane byłyby w różny sposób.

- b) Ranking tworzony w oparciu o liczbę „prawników” powinien uwzględniać tych prawników, którzy wykonują zawód wyłącznie we współpracy z daną kancelarią w Polsce.

Celem tej zasady jest wyeliminowanie z ogólnej liczby prawników podawanych przez firmy w rankingach prawników z zagranicznej centrali firmy którzy współpracują tak z polskim biurem jak i z biurami w innych krajach.

- c) Ranking tworzony w oparciu o liczbę „prawników” nie powinien uwzględniać prawników współpracujących z kancelarią okazjonalnie lub mających własną praktykę (klientów) poza kancelarią.

Prawnicy tacy nie mogą być uważani za prawników danej firmy a zatem uwzględnienie ich w ogólnej liczbie prawników byłoby bardzo mylące.

- d) Jeżeli ranking wprowadza rozróżnienie według posiadanych uprawnień, organizator powinien wyróżnić wszystkie grupy prawników uprawnionych do świadczenia obsługi prawnej, tj. adwokatów, radców prawnych, aplikantów, absolwentów studiów prawniczych nie będących członkami korporacji, doradców podatkowych oraz prawników zagranicznych.

Zasada ta jest rozwinięciem zasady wyrażonej w punkcie a). Chodzi o to aby ranking wprowadzający kryterium tego typu uwzględniał wszystkie grupy prawników zatrudnione w kancelariach a nie tylko niektóre z nich. Tylko wówczas bowiem suma prawników w poszczególnych grupach będzie równa ogólnej liczbie prawników w kancelarii.

- e) Typ posiadanych uprawnień nie może być podstawą klasyfikacji (rankingu).

W świetle ograniczonego dostępu do korporacji zawodowych w Polsce oraz rozwiązań ustawowych, o których mowa w komentarzu do punktu a), ranking, który za podstawowe kryterium przyjmuje posiadanie kwalifikacji zawodowych nie może być uznany za ranking prawidłowo oddający sytuację na rynku usług prawniczych.

- f) W rankingu można uwzględniać liczbę partnerów i prawników nie będących partnerami, przy czym każda kancelaria sama ustala kogo uważa za partnera.
- g) Rankingi nie powinny różnicować prawników ze względu na rodzaj współpracy z kancelarią – umowa o współpracę, umowa o pracę, itp.

Zasada ta wynika z faktu, że rodzaj formalnego związania prawnika z kancelarią nie ma żadnego wpływu na jego rolę w danej kancelarii i jest najczęściej odbiciem uwarunkowań osobistych, podatkowych czy funkcją przynależności korporacyjnej.

- h). Celem weryfikacji prawdziwości danych podawanych przez firmy prawnicze organizator rankingu może wystąpić z prośbą o podanie nazwisk prawników z zastrzeżeniem, że firma prawnicza może te dane udostępnić wyłącznie dla weryfikacji i nie powinny one być publikowane (poza partnerami, których nazwiska mogą być publikowane).

Nie ma uzasadnienia aby firmy prawnicze podawały organizatorom rankingu nazwiska wszystkich prawników współpracujących z daną kancelarią.

2. Przychody/zyski/wyniki finansowe

Nie należy tworzyć rankingów opartych o przychody/zyski/wyniki finansowe, chyba że zostaną ustalone szczegółowe, jednolite kryteria zapewniające porównywalność takich informacji.

Co do zasady firmy prawnicze podają informacje dotyczące swoich wyników finansowych. W sytuacji gdy informacje te mają być wykorzystane w rankingach, organizator rankingu musi zadbać o to aby uzyskane i publikowane informacje były porównywalne. Jest to zadanie bardzo trudne już choćby ze względu na różne metody księgowania stosowane w firmach prawniczych (metoda kasowa lub memoriałowa). Dlatego też warunkiem podawania informacji finansowych do wykorzystania w rankingach musi być opracowanie przez organizatora rankingu kryteriów, o których mowa w tej zasadzie.

3. Wysokość ubezpieczenia

Organizatorzy rankingów nie powinni żądać udostępniania informacji o wysokości ubezpieczenia.

Podawanie wysokości ubezpieczenia jest sprzeczne z zasadami etyki zawodowej.

4. Klienci

W rankingach mogą być wykorzystywane informacje o klientach firm prawniczych pod warunkiem, że organizator podaje kryteria, które pozwalają wyeliminować tzw. „polowanie na brandy” tj. podawanie jednorazowych i okazjonalnych klientów.

Zasada ta ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w których firmy biorące udział w rankingu podają jako swoich klientów duże spółki, które wprawdzie są ich klientami ale zakres prac powierzonych przez taką spółkę danej firmie nie uzasadnia umieszczenia takiej spółki w rankingu jako klienta kancelarii. Dlatego też informacje o klientach mogą być podawane tylko wówczas gdy organizator rankingu przedstawi kryteria pozwalające na wyeliminowanie takich praktyk.

5. Prowadzone sprawy, spory, itp.

Informacje o sprawach prowadzonych przez kancelarię prawniczą pojawiające się w rankingach powinny być uzupełnione o wskazanie klienta i roli kancelarii.

Chodzi o wyeliminowanie sytuacji, gdy firma nie odgrywająca pierwszoplanowej roli w transakcji, podaje, że brała w niej udział sprawiając w ten sposób wrażenie, że była jedną z głównych firm zaangażowanych w daną sprawę. Co do zasady, kancelaria nie prowadzi transakcji czy sprawy, a reprezentuje w niej jedną ze stron i to nie zawsze w pełnym zakresie.

6. Stawki godzinowe

Organizatorzy rankingów nie powinni żądać udostępniania informacji o stawkach godzinowych.

Ponieważ firmy z reguły posługują się zróżnicowaną skalą stawek godzinowych, a ponadto stosują upusty i umawiają się na wynagrodzenie nie oparte o stawki godzinowe, podawanie stawek w rankingach jest bardzo mylące.

7. Nagrody i wyróżnienia

Organizatorzy rankingów nie powinni żądać udostępniania informacji o nagrodach i wyróżnieniach.

Podawanie tych informacji jest sprzeczne z zasadami etyki zawodowej.

8. Specjalizacje

a) W rankingach mogą pojawiać się informacje o podstawowych lub „pobocznych” obszarach działalności, a nie o specjalizacjach (obszary działalności zgodne z załącznikiem do niniejszych Zasad).

Chodzi o nieużywanie określenia „specjalizacja”. Wynika to z faktu, że korporacje zawodowe przygotowują się do wprowadzenia regulacji dotyczących specjalizacji zawodowych prawników.

- b) Rankingi nie powinny być kształtowane poprzez odniesienie do liczby prawników w ramach poszczególnych obszarów działalności.

Zasada to wynika z faktu, że większość prawników na naszym rynku praktykuje w kilku obszarach co powoduje, że uzyskane informacje nie będą porównywalne. Do praktykujących w danym obszarze będą bowiem zaliczani zarówno ci którzy robią to okazjonalnie jak i ci którzy poświęcają temu obszarowi całą swoją działalność zawodową.

9. Powierzchnia biurowa

Celem weryfikacji prawdziwości danych podawanych przez firmy prawnicze organizator rankingu może wystąpić z prośbą o podanie wykorzystywanej przez firmę powierzchni biurowej.

B. Informacje o przeprowadzonych transakcjach

Informacje na temat przeprowadzonych transakcji powinny być kompleksowe tj. uwzględniać wszystkie kancelarie biorące udział w danej transakcji oraz jasno określać ich klientów oraz rolę w transakcji.

C. Informacje o procesach

Informacje o procesie uzyskiwane od firm prawniczych mogą dotyczyć tylko zapadłych orzeczeń (kończących postępowanie w instancji lub incydentalnych) i powinny ograniczać się do wskazania prawników prowadzących sprawę, stron i treści rozstrzygnięcia. Komentarz firmy prawniczej może dotyczyć wyłącznie wyjaśnienia prawnych skutków orzeczenia i wskazania ewentualnego złożenia środków zaskarżenia.